

Svar på spørsmål frå Trym Aafløy (UA) av 11.2.2021 til SAMO

I e-post av 11.2.2021 frå Trym Aafløy (UA) står det som følgjer og det er stilt følgjande spørsmål:

Tre er vakkert. Det som er vakkert, øker trivselen og det kan igjen ha positive virkningar på helsen vår. Men pollenallergi er en folkesykdom som er svært utbredt i Norge. Store deler av befolkningen får store plager i sesongen der bjørkeetrær pollinerer, og mange innbyggere i alle aldre må holde seg innendørs i perioder. Norges Astma- og Allerfiorbund antar at over 20 % av befolkningen har en mer eller mindre alvorlig pollenallergi dvs ca 1 million nordmenn. og det ser ut som om flere og flere får sykdommen.

Ifølge tall fra GA2LEN (Global Allergy and Asthma European Network) er forekomsten av pollenallergi blant yngre skolebarn på 10–20 prosent, og 15–30 prosent hos tenåringer. Tre pollen kan spres milevis. Særlig gjelder dette bjørkepollen, som ved stabile, sørøstlige vinder kan spres for eksempel fra områder i Sør-Finland og Baltikum til Nord-Norge.

Hos personer som har astma har cirka 80 prosent også en form for pollenallergi, og cirka 15–30 prosent av pollenallergikerne har astma, og pollenallergi kan utløse eller forverre astma.

Langs våre veier ferdes mange, og stadig flere til fots eller på sykkel med nyanlagte sykkeltraseer. Det er imidlertid plantet bl.a. mye bjørkeetrær som vil føre til store helseplager for mange innbyggere i pollinerings sesong. Mange ville derfor hatt glede av at det heller ble plantet trær som ikke gir plager til pollenallergikere.

Def. Universell utforming: «er utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning og en spesiell utforming» (Aslaksen et.al., 1997)

«Planter i barnemiljøer Å tilrettelegge grønne miljøer for alle, også for miljøhemmede (personer med astma, allergi og annen overfølsomhet) er viktig – spesielt i barnemiljøer. Et godt grønt miljø er helsebringende og viktig for vekst og utvikling. Siden det finnes planter som er giftige eller som kan gi allergi, er valg av planter, busker og trær av stor betydning. For å kunne forebygge allergi må individet utvikle et velfungerende immunsystem. Det betyr at individet må eksponeres for allergener. Men dersom individet allerede er blitt allergisk, er det viktig å redusere/unngå eksponering for allergener som kan gi symptomer og plager. Siden ca. 50 % av pollen fra trær faller ned i nærområdet, bør bjørk unngås i utelekeområdet til barna.»

ALLERGENE POLLEN

Disse treslagene har allergene pollen:

Bjørk – inkludert hengebjørk, dvergbjørk og vanlig bjørk

Or – gråor og svartor, Hassel, Salix – selje, pil, vier

Spørsmål:

1. Hva kan Vestland fylkeskommune gjøre for å minimere plager for pollenallergikere når man velge tre- plantesorter for å forskjønne områder langs fylkets veier, herunder gang- og sykkelveier?
2. Vil Vestland Fylkekommune forebygge bruk at allergifremkallende trær i anbud der en bruker eksterne leverandører?
3. Er fylkeskommunen enig i at man bør minimere bruk at allergifremkallende planter, og søke å sanere bjørk og andre allergifremkallende planter i fylkets veganlegg?

Vårt svar:

Vi skal ha fokus på universell utforming når vi planlegg og bygger fylkeskommunale anlegg. Universell utforming er eit lovkrav. Omsyn til allergikarar er ein del av universell utforming. Vi skal ta omsyn til folk som bur og ferdast langs veg. Vi skal ikkje plante allergifremmande planter i område der det ferdast/oppheld seg mange menneske. Det finst mange gode tre og busker som ikkje er allergifremmande. Vi kan lage vakre grøntanlegg utan å bruke dei treslaga som spreier allergifremmande pollen.